

Vážení čtenáři právě vychází třetí číslo časopisu MRAVENČÍ LISTY. Snad s námi budete spokojeni i tentokrát a přejeme vám potěšení z našeho čtení.

Byl pozdní večer, první Máj. Večerní máj byl lásky čas, hrdliččin zval ku lásce hlas, kde borový zaváněl háj.

Ano, vážení čtenáři, je tady květen čili máj. Měsíc lásky, jarního bujení, květů, zpěvů ptactva. Měsíc svátku práce a osvobození.

Významné dny

- 1. 5. Svátek práce
- 2. 5. Mezinárodní den ptačího zpěvu
- 3. 5. Den Slunce
- 3. 5. Světový den svobody tisku
- 3. 5. Světový den alergie a astmatu
- 4. 5. Den hasičů
- 5. 5. Den Evropy
- 5. 5. Den boje za rovná práva handicapovaných
- 5. 5. Mezinárodní den porodních asistentek
- 8. 5. Mezinárodní den Červeného kříže
- 8. 5. Osvobození ČR (státní svátek)
- 9. 5. Den Evropy
- 10. 5. Mezinárodní den Lupusu
- 12. 5. Mezinárodní den ošetřovatelek

MRAVENČÍ LISTY č.3

- 12. 5. Mezinárodní den podpory nemocných s chronickým únavovým syndromem
- 13. 5. Světový den koktejlů
- 15. 5. Mezinárodní den rodiny
- 15. 5. Světový den proti mozkové mrtvici
- 17. 5. Světový den telekomunikace
- 18. 5. Mezinárodní den muzeí
- 21. 5. Světový den kulturní rozmanitosti
- 22. 5. Mezinárodní den biologické rozmanitosti
- 24. 5. Evropský den národních parků
- 25. 5. Den Afriky
- 25. 5. Mezinárodní den ztracených dětí
- 29. 5. Mezinárodní den ochránců míru
- 30. 5. Evropský den sousedů
- 30. 5. Evropský den melanomu
- 31. 5. Světový den bez tabáku
- 31. 5. Den otvírání studánek

Připomínáme zejména

1. 5. svátek práce

Svátek práce nebo 1. máj je mezinárodní dělnický svátek, 1. Máj a jeho tradice. Den volna. Svátek práce. Den který se od roku 1890 slaví 1. května. Svátek zavedla v roce 1889 II. internacionála na paměť vypuknutí stávk

amerických dělníků v Chicagu dne 1. května 1886, která vyústila v Haymarketký masakr a následné soudní řízení

kununistických manifestací a anarchistických demonstrací. V poslední době také občas příležitost k neonacistickým průvodům. Čas technoparties nebo také čas majálesů, studentských oslav či demonstrací za legalizaci marihuany, které se podobají hudebním festivalům. Tím vším je 1. Květen na počátku

Jaké jsou ale historické souvislosti tohoto dne. A kdo a s jakými cíli se během něj vlastně stává. Více než sto let slavený svátek práce má stále dost těch, kteří rádi slaví i když z různých pohnutek. Ať už se jednalo o sociální demokraty a odboráře, o účastníky kununistických shromáždění, o anarchisty či o jejich úhlavní nepřátele- neonacisty či nejnověji o stoupence legalizace marihuany či příznivce Evropské unie. Není ani divu. Oslavy prvního májového dne jsou staré tisíce let a a přežívají už **Světový den vody**

Pohanských dob. Moderní podobu jim ovšem dalo až dělnické hnutí na přelomu devatenáctého a dvacátého století. V roce 1886 se první květen stal dnem boje **Světový den vody**

A osmihodinový pracovní den v USA. Akce začala Mc, Cormickově továrně na žací stroje v roce 1886 a rozšířila se do všech průmyslových odvětví. Požadavkem pracujících bylo aby do 1. 5. 1886 byl schválen zákon o osmihodinové pracovní době, nebo bude vyhlášena

generální stávka. Toho dne skutečně došlo k velkým manifestacím a stávkám v celých USA. K protestům se přidali anarchisté a jeden z nich vrhl v ten den pumu mezi policisty. (Možná se jednalo o nastrčeného provokatéra). Generální stávka, která se dotkla celých USA vstoupila v Chicagu do dosti napjaté situace. V tomto městě totiž existovalo silné a radikální hnutí pracujících (z velké části tvořené přistěhovalci z Německa), na druhé straně stáli policisté a soukromé bezpečnostní složky, jejich zásahy často končily mrtvými na straně dělníků. To na policii přivolávalo zášť dělníků – ale vedlo to i k obavám liberálů. Liberální starosta Harrison se například neúspěšně snažil o propuštění důstojníka Bonfielda, známého svoji brutalitou. Během samotného 1. Května se stávky zúčastnilo cca 40 000 dělníků. Stávka a s ní spojené demonstrace proběhly pokojně. K rozsáhlým střetům ale došlo o 2 dny později, v pondělí 3. Května 1886. Tehdy se před továrnou na žací stroje (v níž od února probíhala stávka) střetl dav lidí s Pinkertonovci hájícími stávkokazy. Zasahující policie střelila z revolverů do davu a zabila nejméně 2 lidi. To vedlo k výbuchu hněvu. Následující den večer bylo svoláno procesní shromáždění, mezi dělníky kolovaly dosti militantní letáky. Samotný meeting na Haymarketu (tedy Senném trhu) ovšem proběhl pokojně, řečníci ač jinak známí jako bojovní anarchisté, nabádali ke klidu a odrazovali od násilí. Demonstrace několika set lidí se účastnil i starosta Chicaga, který pozoroval až do konce a pak odešel nahlásit nejbližší policejní stanici, že probíhá naprosto pokojně. Přesto se dnes o tomto shromáždění mluví nejčastěji jako o „masakru“ a to plným právem. V době, kdy akce prakticky

končila, vstoupilo na scénu několik set policistů vedených Bonfieldem, kteří začali proti akci zasahovat. Reakcí ale bylo hození pumy, která zabila jednoho policistu a několik dalších zranila. Šokovaná policie zahájila palbu – oběti chaotického střetu bylo nakonec 6 mrtvých policistů a zhruba stejný počet mrtvých demonstrujících. Mezi americkými středními a vyššími vrstvami vypukla hysterie, která měla za následek zatčení 8 vůdců anarchistů. Přestože jim nemohla být prokázána žádná vina, bylo 7 z nich odsouzeno k smrti (provedeny 4 rozsudky, 1 spáchal sebevraždu a 2 byl trest smrti změněn na doživotní žalář.). Jména obětí této justiční vraždy jsou : August Spies, Albert Parsons, Adolph Fisher, George Engel, Louis Lingg. Nato pak bezprostředně vyvolaly tragické události v Chicagu, kde došlo ke střetům s policií a následné justiční vraždě 5 předních anarchistů, popravených 11. Listopadu 1887. Na jejich památku probíhaly po celých USA 1. Května 1888 demonstrace a když přišli francouzští odboráři s návrhem na celosvětový velký Svátek práce, byl zvolen právě 1. Květen 1890. Akce oak pokračovala, šířila se po celém světě a přidávaly se k ní různé politické proudy. S volebními vítězstvími soc. demokracie se stávala na západě Evropy dnem volna, zatímco ve východním bloku si svátek přisvojily tamní režimy pro pořádání oficiálních oslav sebe samých. Zatímco některé pravicové diktatury 1. Máj zakazovaly, nacistické Německo z něj udělalo státní svátek, ač se Hitler ještě v roce 1922 osobně angažoval v kampani za jeho zákaz.

K 1. Máji se začala hlásit i Katolická církev, která jej roku 1955 zasvětila svatému Josefu Dělníkovi.

Zvláštní poděkování paní Zdeně Máchové za její laskavé zapůjčení tohoto článku

4. 5. Den hasičů

Den hasičů, všech hasičů, ať už se jedná o profesionály či sbory dobrovolných hasičů. Tento den vzdáváme hold všem, kteří pomáhají při záchraně života a boji s ohněm. Den hasičů připadá právě na 4. května, který je dnem sv. Floriána, který je patronem všech hasičů a zabraňuje požárům.

8. 5. Den osvobození

Den vítězství je označení pro různé významné svátky oslavující vítězství v důležité bitvě či celé válce. V evropském prostředí se jedná především o konec druhé světové války (v Evropě), který připadá na 8. května, ale některé země uznávají 9. květen.

Povídky, tvorba a ostatní očima Mravence.

Narozeniny, svátky a oslavy v Mravenci.

*K svátku vše nejlepší , hodně zdraví, spokojenosti, štěstí a pohody přejeme :
23.5. Vladimíru Pátkovi*

Obrázky nafotil a poskytl Zdeněk Kratochvíl

„K narozeninám chtěl bych Ti dát více než se obvykle dává k narozeninám. Hádej proč přišel jsem dneska k vám, za zády schovávám květ, abych popřál Ti k věnečku let. Nastav pusku a do vázy kytku dej, postav na kafe, dva cukry mám rád, koupil jsem „Člověče nezlob se “, budu do rána bláznit a hrát. Tak všechno nejlepší, zdraví a tak, ať všechno Ti jde, tak jak chceš, sám nejlip víš , co se má Ti přát, a nám stačí, že žiješ a že seš.“

Přejeme k narozeninám 2. 5. Slečně Marcelle Kvašové.

19. 5. Panu Janu Čihákovi

Věštkyň

Karel Čapek

(povídky z jedné a druhé kapsy)

Každý znalec poměrů nahlédne, že tento příběh se nemohl stát u nás ani ve Francii ani v Německu, neboť v těchto zemích, jak známo, soudcové jsou povinni soudit a trestat hříšníky podle litery zákona, a nikoliv podle svého rozšafného rozumu a svědomí. Protože v této historii vystupuje soudce, který vynáší svůj rozsudek nehledě na paragrafy, nýbrž na zdravý lidský rozum, plyne z toho, že se následující událost nemohla stát jinde nežli v Anglii; a sice stala se v Londýně, přesněji řečeno v Kensingtonu; nebo počkejte, bylo to v Bromptonu nebo v Bayswateru, zkrátka tam někde. Ten soudce byl Master Justice Kelley, a ta žena se jmenovala zcela prostě Myersová. Mistress Edith Myersová.

Vězte tedy, že tato jinak úctyhodná dáma vzbudila pozornost policejního komisaře Mac Learyho. "Má drahá," řekl pan Mac Leary jednoho večera své ženě, "mně nejde z hlavy ta Mrs. Myersová. Rád bych věděl, z čeho ta ženská žije: Považte si, že teď, v únoru, si posílá služku pro chřest. Dále jsem zjistil, že přijímá denně dvanáct až dvacet návštěv, od hokynářky až po vévodkyně. Já vím, drahoušku, vy řeknete, že je to asi kartářka. Dobrá, ale to může být jenom pláštíkem pro něco jiného, řekněme pro kuplířství nebo pro špionáž. Koukejte se, rád bych do toho viděl."

"Dobrá, Bobe," řekla výtečná paní Mac Leary, "nechte to na mně." Tedy tak se stalo, že den nato paní Mac Leary, ovšem bez snubního prstýnku, ale zato velmi mladistvě oděná a nakulmovaná jako dívka, která už má na čase nechat hloupostí, s ustrašenou tvářičkou zazvonila u dveří paní

Myersové v Bayswateru nebo Marylebone. Musela chvíli čekat, než ji paní Myersová přijala.

"Sedněte si, milé dítě," řekla tato stará dáma, když si velmi důkladně prohlídla plachou návštěvnici. "Copak byste ode mne chtěla?"

"Já," zajíkala se paní Mac Leary, "já... já bych ráda... já mám zítra dvacáté narozeniny... Já bych strašně ráda znala svou budoucnost."

"Ale, slečno... eh, jak prosím?" děla paní Myersová a chopila se hromádky karet, jež počala energicky míchat.

"Jonesová," vydechla paní Mac Leary.

"Drahá slečno Jonesová," pokračovala paní Myersová, "to je omyl; já neprovozuju kartářství, leda ovšem tu a tam, z přátelství, jako každá stará žena. Sejměte karty levou rukou a udělejte pět hromádek. Tak. Někdy pro zábavu si vyložím karty, ale jinak - Hele," děla, obracejíc první hromádku. "Kule. To znamená peníze. A srdcový kluk. To je krásný list."

"Ah," řekla paní Mac Leary. "A co dál?"

"Kulový kluk," pravila paní Myersová, odkrývající druhou hromádku. "Zelená desítka, to jsou cesty. Ale tady," zvolala, "vidím žaludy. Žaludy jsou vždycky protivensství, ale srdcová dáma je na konci."

"Co to znamená?" ptala se paní Mac Leary, vyvalujíc oči; jak nejlépe dovedla.

"Zase kule," dumala paní Myersová nad třetí hromádkou. "Milé dítě, vás čeká mnoho peněz; ale ještě nevím, budete-li dělat větší cestu vy nebo někdo vám blízký."

"Já mám jet do Southamptonu k tetě," pravila paní Mac Leary.

"To bude větší cesta," řekla paní Myersová, obracejíc čtvrtou hromádku. "Někdo vám bude bránit, nějaký starší muž - ""Asi tatínek," zvolala paní Mac Leary.

"Tak tady to máme," děla paní Myersová slavnostně nad pátou hromádkou. "Milá slečno Jonesová, tohle byl nejkrásnější list, jaký jsem kdy viděla. Do roku budete mít svatbu; vezme si vás moc, moc bohatý mladý muž, asi milionář, nebo obchodník, protože mnoho cestuje; ale než se dostanete, budete muset překonat velké překážky, nějaký starší pán vám bude bránit, ale vy musíte vytrvat. Až se vdáte, odstěhujete se daleko odtud, nejspíš až za moře. Dostanu jednu guinea, na křesťanské misie mezi ubohými černochy."

"Já jsem vám tak vděčná," pravila paní Mac Leary, vytahující z taštičky libru a jeden šilink, "tak strašně vděčná! Prosím vás, paní Myersová, co by to stálo bez těch protivensství?"

"Karty se nedají podplatit," děla stará dáma důstojně. "Čímpak je váš tatínek?"

"U policie," lhala s nevinnou tvář mladá paní. "Víte, v tajném oddělení."

"Aha," pravila stará paní a vytáhla z hromádky tři karty. "To je velmi ošklivé, velmi ošklivé. Řekněte mu, milé dítě, že mu hrozí veliké nebezpečí. Měl by ke mně přijít, aby se dozvěděl víc. Ke mně jich chodí ze Scotland Yardu mnoho, abych jim vyložila karty; a řeknou mně všechno, co mají na srdci. Tak tak, jen mi ho pošlete. Říkáte, že je v politickém oddělení? Mr. Jones?"

**Redakční rada : Milan Pulec,
Edita černá**